

OBSAH

1. Obecná traumatologie	21
Pavel Dungal	
1.1 Základy traumatologické péče	23
1.1.2 Damage-control přístup	24
1.2 Poranění kloubů	25
1.3 Zlomeniny	27
1.3.1 Otevřené zlomeniny	29
1.3.2 Terapie	30
1.4 Hojení zlomenin	34
1.4.1 Vlivy na kostní hojení	36
1.4.2 Konzervativní léčení zlomenin	37
1.4.3 Operační léčení zlomenin	39
1.5 Fraktury u starých pacientů	43
1.6 Pouřazový zkrat a deformita	45
1.6.1 Kostní defekty a aseptické paklouby	47
1.6.2 Aseptická pseudoartróza	51
1.7 Odstraňování kovů	53
2. Artróza	57
Pavel Dungal	
2.1 Etiologie	59
2.2 Patogeneze	62
2.3 Diagnostika	68
2.4 Terapie	71

 3. Ramenní pletenec	79
Pavel Dungal	
3.1	
Anatomické poznámky	79
3.2	
Poranění ramenního pletence	84
3.2.1	
Klíční kost	84
3.2.2	
Sternoklavikulární kloub	87
3.3	
Poranění akromioklavikulárního kloubu	88
3.3.1	
Zastaralá poranění akromioklavikulárního kloubu	92
3.3.2	
Osteolýza laterálního konce klíčku	92
3.4	
Zlomeniny lopatky	93
3.5	
Artróza akromioklavikulárního kloubu	98
3.6	
Ramenní kloub	101
3.6.1	
Proximální humerus	105
3.7	
Zlomeniny hlavice a další poranění	106
ramenního kloubu	106
3.7.1	
Zlomeniny hlavice humeru	106
3.7.2	
Traumatické luxace ramenního kloubu	115
3.7.3	
Poranění rotátorové manžety	124
3.7.4	
Poranění úponu šlachy dlouhé hlavy bicepsu, SLAP léze	127
3.7.5	
Degenerativní onemocnění	129
3.7.6	
Defekt rotátorové manžety	132
3.7.7	
Frozen shoulder	136
3.7.8	
Ruptura šlachy dlouhé hlavy bicepsu	137
3.7.9	
Omarthrosis	139

4. Poranění horní končetiny	143
Pavel Dungal	
4.1 Zlomeniny diafýzy humeru	143
4.2 Poranění loketního kloubu	147
4.2.1 Kostní poranění loketního kloubu	149
4.2.2 Luxace loketního kloubu	153
4.3 Zlomeniny předloktí	154
4.3.1 Zlomeniny proximálního předloktí	154
4.3.2 Poranění kostí předloktí a poranění zápěstí	158
4.4 Poranění skeletu ruky	177
4.4.1 Principy léčení	178
5. Pánev	195
Pavel Dungal	
5.1 Funkční anatomie	195
5.2 Zlomeniny pánve	199
5.2.1 Zlomeniny pánevního kruhu	200
5.2.2 Poúrazová péče	213
5.3 Zlomeniny acetabula	213
5.3.1 Komplikace zlomenin acetabula	218
6. Zlomeniny a luxace v oblasti kyčelního kloubu	221
Pavel Dungal	
6.1 Morfologické a funkční poznámky	221
6.2 Traumatické luxace kyčle	225
6.3 Zlomeniny krčku stehenní kosti	228

6.4	Zlomeniny hlavice	238
6.5	Zlomeniny trochanterické oblasti	240
6.5.1	Pertrochanterické zlomeniny	242
 7. Zlomeniny kosti stehenní		249
Pavel Dungal		
7.1	Anatomické a biomechanické poznámky	249
7.2	Zlomeniny diafýzy femoru	252
7.3	Komplikace zlomenin femoru	258
7.4	Zlomeniny distálního femoru	259
7.5	Periprotetické zlomeniny	264
7.6	Patologické zlomeniny stehenní kosti	267
7.7	Poranění extenzorového aparátu	270
	a zlomeniny číšky	270
7.7.1	Ruptury šlachy kvadricepsu	270
7.7.2	Zlomeniny číšky	270
7.7.3	Ruptury <i>ligamentum patellae</i>	275
 8. Poranění vazivového aparátu kolenního kloubu		277
Aleš Podškubka		
8.1	Anatomické poznámky	277
8.2	Obecná část	279
8.2.1	Akutní nestability	279
8.2.2	Chronické nestability	288
8.3	Speciální část	288
8.3.1	Poranění předního zkříženého vazů	288

8.3.2	Poranění vnitřního postranního vazů	294
8.3.3	Poranění zadního zkříženého vazů	295
8.3.4	Poranění posterolaterálních struktur	297
8.3.5	Kombinovaná poranění	299
8.3.6	Dislokace (traumatické luxace) kolene	301
8.3.7	Poranění a poškození menisků	303
8.3.8	Poranění kloubní chrupavky	311
9.	Zlomeniny bérce	321
	Pavel Dungal	
9.1	Zlomeniny hlavy tibie	321
9.2	Diafyzární zlomeniny kostí bérce	329
9.3	Kompartment syndrom	337
9.4	Fraktury pilonu	341
10.	Poranění hlezenního kloubu	347
	Pavel Dungal	
10.1	Maleolární zlomeniny	348
10.2	Luxační zlomeniny	350
10.3	Ligamentózní poranění hlezna	354
10.3.1	Akutní nestabilita hlezna	355
10.4	Poranění Achillovy šlachy	358
11.	Noha	363
	Pavel Dungal	
11.1	Funkční anatomie	363
11.2	Poranění nohy	368

11.2.1	Fraktury a luxace talu	368
11.2.2	Transchondrální zlomeniny talu	369
11.2.3	Zlomeniny krčku talu	373
11.2.4	Zlomeniny těla kosti hlezenní včetně výběžků	375
11.2.5	Peritalární luxace nohy	377
11.2.6	Úplné luxace talu – dvojité	379
11.3	Fraktury kosti patní	381
11.4	Poranění přední části nohy	389
11.4.1	Zlomeniny <i>os naviculare pedis</i> – kosti loďkovité	390
11.4.2	Luxace a luxační zlomeniny v Chopartově kloubu	391
11.4.3	Luxační fraktury Lisfrankova kloubu	394
11.4.4	Zlomeniny a luxace prstů	396
11.4.5	Zlomeniny metatarsů	398
11.4.6	Poranění sezamských kůstek	400
12.	Traumatologie stárnoucí páteře	401
	Josef Včelák	
12.1	Obecná část	401
12.1.1	Traumatologie páteře s manifestovaným míšním poraněním u starších pacientů	402
12.1.2	Patofyziologie stárnoucí páteře ovlivňující mechanismus a typ úrazu	406
12.2	Speciální část	407
12.2.1	Zlomenina zubu čepovce u starších pacientů	407
12.2.2	Akutní traumatický centrální míšní syndrom v důsledku krční spondylózy	412

12.2.3

Extenční „open book“ AO B3 nestabilní zlomeniny páteře u pacientů s pokročilou degenerací páteře..... 414

12.2.4

Osteoporotické zlomeniny páteře 417

I Použité zkratky 439

I Rejstřík 443